

Samhällsansvar

Samhällsansvaret har blivit en integrerad del av Stockmann-koncernens normala verksamhet. År 2002 genomfördes i koncernen ett samhällsansvarsprojekt som resulterade i att Stockmann betydligt har ökat sina satsningar på frågor som hänför sig till samhällsansvar. I syfte att betona betydelsen av samhällsansvar upptogs ansvar till ett av Stockmanns grundvärden år 2004. Stockmanns samhällsansvar riktar sig särskilt till koncernens egen personal och miljön samt främjande av ansvarsfull importhandel.

Sommaren 2005 genomfördes i Stockmannkoncernen ett projekt för planering av samhällsansvar. Dess syfte är att fastställa riktlinjerna och de gemensamma målen för utvecklingen under de följande åren som respektive affärsenhet kan tillämpa och förverkliga med hjälp av egna lokala och verksamhetsanpassade lösningar.

Utvecklingen av samhällsansvar leds av styrgruppen för samhällsansvar vars medlemmar representerar samtliga affärsenheter och funktioner. Gruppen består av sakkunniga som står för koordineringen. Den har i uppgift att främja den målbild för samhällsansvar som Stockmanns ledningsgrupp har bekräftat och förverkligandet av fastställda policys i affärsenheterna.

Ekonomiskt ansvar

Ett gott ekonomiskt resultat skapar en möjlighet att satsa på utveckling av personalens och samhällets välfärd. Goda resultat inom miljöansvar och socialt ansvar stöder i sin tur uppnåendet av ett starkare ekonomiskt resultat.

Stockmanns affärsverksamhet visade en fortsatt god utveckling under år 2005. Bolagets försäljning ökade till 1 851,3 miljoner euro (1 735,0). Rörelsevinsten var 103,7 miljoner euro (79,8). Vinsten före skatt uppgick till 102,8 miljoner euro (79,0). År 2005 utdelade Stockmann 53,0 miljoner euro (123,3) i dividend till sina ägare. Bolagets direkta skatter uppgick till 28,2 miljoner euro (25,3). Stockmann sysselsatte under året i genomsnitt 10 558 personer (9 589). Bolaget betalade 178,3 miljoner euro (166,6) i löner och arvoden, dvs. en ökning med 7 procent. Pensionsutgifterna uppgick till 26,6 miljoner euro (24,1) och utgifterna för utbildning av personalen exklusive direkta lönekostnader till 1,3 miljoner euro (1,1).

Miljöansvar

Stockmanns affärsenheters miljöarbete baserar sig på koncernens miljöpolitik som Stockmanns styrelse har godkänt. Miljöpolitiken eftersträvar att främja och stöda förverkligandet av principerna för en hållbar utveckling i affärsverksamheten.

Stockmann följer bokföringsnämndens (KILA) allmänna anvisning om bokföring, beräkning och presentation av miljöaspekter i bokslutet. En enhetlig presentation av miljöutgifter underlättar jämförelser samt ger en heltäckande bild av sättet på vilket miljöaspekterna sköts inom koncernen.

Riksomfattande återanvändning av el- och elektronikskrot (EE) inleddes i Finland i augusti 2005. Återanvändningen baserar sig på producentansvaret enligt EU:s WEEE-direktiv som avser tillverkarnas eller importörernas skyldighet att sörja för produktens återvinning, återanvändning och avfallshantering. Stockmannkoncernen är med som grundande medlem i SERTY ry som är en förening för producenter inom el- och elektronikbranschen. SERTY:s uppgift är att koordinera återvinningen av medlemsföretagens el- och elektronikapparater samt avfallshantering i Finland i enlighet med principerna för EU:s producentansvar.

Som ett led i den riksomfattande EE-återvinningen erbjuder Stockmannvaruhuset och Hobby Hall sina kunder i Finland möjlighet att återvinna sin gamla hushållsmaskin i samband med leveransen av en ny. De viktigaste apparaterna som återvinns är stora och små hushållsmaskiner, televisio-

ner och hemelektronik, monitorer och olika slags telefoner. Stockmann har mottagit elektronikskrot redan i flera år innan den riksomfattande återvinningen inleddes.

Varuhusgruppen

Samtliga Stockmannvaruhus i Finland har miljösystem som är certifierade i enlighet med ISO 14001-standarden. Systemen byggdes upp och certifierades under åren 2002-2003 och samtidigt utarbetades de viktigaste mätarna för uppföljning av verkningarna på miljön. Jämförbar information från alla varuhus i Finland uppstod för första gången år 2004 vilket innebär att tabellen invid för första gången visar utvecklingen på årsnivå.

Certifieringen täcker funktionerna i Stockmannvaruhuset i Finland och Akademiska Bokhandelns butiker samt varuhusgruppens gemensamma inköps- och lagerfunktioner i Sockenbacka i Helsingfors. Drygt 4 500 anställda arbetar inom de certifierade funktionerna. Ett certifierat miljösystem främjar beaktandet av verksamhetens inverkan på miljön på ett övergripande sätt. Det huvudsakliga målet är att utveckla varuhusens verksamhet i en alltmer miljövänlig riktning samt förebygga skadeverkningar på miljön som förorsakas av verksamheten.

Genom miljöarbete eftersträvar man att minska på belastningen av miljön bl.a. genom övervakning och effektivisering av energiförbrukning, återanvändning av det avfall som bildas, fästande av uppmärksamhet vid förebyggande av uppkomsten av avfall samt beaktande av miljöaspekter i beslut om inköp och sortiment. Personalen innehar en nyckelställning i förverkligandet av miljösystemen och därför har man satsat mycket på utbildning av personalen under de senaste åren.

I början av år 2005 testade Stockmann användningen av bionedbrytbara portionsförpackningar i Delikatessen samt övriga ställen som säljer färdiga matportioner i Helsingforsvaruhuset. Experimentet resulterade i att bionedbrytbara portionsförpackningar började användas i samtliga Stockmannvaruhus i Finland.

Stockmann Auto

Stockmann Auto har haft som mål att minimera belastningen av miljön i sin verksamhet samt att anpassa bilhandeln och serviceverksamheten till miljöskyddskraven och beakta miljövärdena.

Stockmann Auto är med i Bilbranschens Centralförbunds (AKL) miljöprogram som utgör en del av enheternas kvalitetssystem. Stockmann var med i AKL:s pilotprojekt år 1996, och det härav uppkomna miljöprogrammet utvidgades senare att inbegripa de flesta av Stockmann Autos enheter. Stockmann Auto har utvecklat miljöprogrammet vidare bl.a. genom att precisera anvisningarna för sortering av avfall. Avfallsmängderna och energiförbrukningen har varit föremål för regelbunden uppföljning och målet har varit att minimera särskilt andelen blandat avfall av den totala avfallsmängden. Vidare har eftersträvat optimering av tömningsintervallerna för spilloljebehållare och avfallskärl genom uppföljning av avfallsmängdsutvecklingen och vid behov anskaffning av kärl som är bättre lämpade för volymen.

Som ett led i det långfristiga miljöarbetet inleddes år 2004 ett pilotprojekt för miljösystemet ISO 14001 i enheten på Drumsö. Enheten certifierades enligt ISO 14001 hösten 2005. Med undantag av enheten i Uleåborg som förvärvades i november 2004 har alla Stockmann Autos enheter även kvalitetssystem certifierade enligt standarden ISO 9001 till sitt förfogande. Kvaliteten på miljöskyddet i enheten i Uleåborg förbättrades under år 2005 bl.a. i fråga om avfallshantering. Under året genomfördes vid alla enheter regelbunden interna och externa auditeringar som mätte förverkligandet av Stockmann Autos kvalitetsmål samt detaljerade miljösmål. ⇨

► Samhällsansvar

I dag utnyttjas och återanvänds i Finland omkring 80 procent av bilens vikt. Även merparten av det avfall som uppstår vid serviceverksamhet utnyttjas. Som exempel kan nämnas metaller, plaster, batterier, filter, vätskor från luftkonditioneringsanläggningar samt oljor. Kravet på återanvändning och återvinning enligt EU:s direktiv om skrotfordon är 80 procent för år 2006 och 85 procent för år 2015. Återanvändningen och utnyttjandet baserar sig på producentansvaret enligt EU:s direktiv om skrotfordon som inkluderades i Finlands lagstiftning i september 2004. I enlighet med producentansvaret ansvarar producenterna för mottagning, behandling och återvinning av skrotfordon samt för kostnaderna för denna verksamhet. Producenterna kan även sköta sina förpliktelser tillsammans med en s.k. producentansamman-slutning. I Finland grundades producentansamman-slutningen Finlands Bilåtervinning Ab som ägs av Bilimportörerna rf. Stockmann Auto deltog i slutet av år 2005 i kampanjen Kierrätysarvoa ("Återvinningsvärde") som arrangerats av Finlands Bilåtervinning och Stena Metall Oy. Syftet med kampanjen var att stöda avlägsnandet av gamla bilar med högre utsläpp från trafiken.

Hobby Hall

I Hobby Hall har man lyckats minska avfallsmängderna tack vare ökad återvinningsnivå. År 2005 minskades belastningen på miljön ytterligare bl.a. genom effektivare utnyttjande av avfallspressar. Såväl i lagren som i butikerna har man ökat antalet avfallskategorier som sorterar. Vidare har man i lagret minskat på mängden förpackningsmaterial med ca 20 procent genom att sända produkter i leverantörens förpackningar samt förpacka flera beställda produkter i kombinationsförpackningar. Genom att öka mängden kombinationsförpackningar är det möjligt att göra transport och hantering av produkter i transportkedjan effektivare vilket för sin del bidrar till att minska på belastningen på miljön.

Koncentrationen av Hobby Halls lagerfunktioner framskred planenligt. I början av år 2005 koncentrerades lagringen i första hand till logistikcentret i Vinikby. Som en följd av detta minskade användningen av lagerutrymme avsevärt, vilket i sin tur minskar på belastningen på miljön, exempelvis energiförbrukningen. Vidare minskade de interna transporterna mellan lager och butiker avsevärt tack vare centraliserad lagerhållning.

Hobby Halls internethandel ökade och utgjorde år 2005 redan 27 procent av försäljningen (20 procent år 2004). Internethandel är en miljövänlig marknadsföringskanal. Internethandeln förväntas fortsättningsvis öka betydligt.

Alla kataloger och förpackningsmaterial som används inom distanshandeln är tillverkade av miljövänligt, återvinnbart material.

Återvinning av el- och elektronikskrot provades i huvudstadsregionen år 2004 i anslutning till distanshandeln. På basis av erfarenheterna av experimentet utvidgades systemet under 2005 att omfatta distanshandeln i hela Finland. Även alla Hobby Halls butiker, butiken i Tallinn medräknad, mottar el- och elektronikskrot av kunderna i samband med köp av en ny apparat.

BSCI-auditeringssamarbetet har inletts i anslutning till Hobby Halls anskaffningar. BSCI-samarbetet presenteras närmare under "Socialt ansvar".

Seppälä

Seppälä har satsat på minskning av sin miljöbelastning både i huvudkontoret och i hanteringscentralen. Återvinning och sortering fungerar planenligt med tonvikten på personalens eget ansvar.

Seppälä kartlägger regelbundet alla de i Finland belägna butikernas sorterings- och återvinningsmöjligheter och har uppgjort verksamhetsdirektiv för butikerna. Seppäläs butiker

är huvudsakligen belägna i stora köpcentra där miljö- och avfallshanteringsfrågor i dag är väl beaktade.

Seppälä har utarbetat detaljerade samarbetsanvisningar för sina varuleverantörer genom vilka man vill undvika överförpackning av produkter samt inverka på leverantörernas val av förpackningsmaterial och förpackningsrutiner. Genom dessa åtgärder har det samtidigt varit möjligt att förbättra lagrets omsättningshastighet. I samarbetsanvisningarna beskrivs även principerna för ansvarsfull importhandel. Seppälä, vars kollektion består av egna märken, spelar en viktig roll i främjandet av ansvarsfull importhandel och förverkligande av BSCI-samarbetet.

Avfallshantering

Sortering av avfall och lösningar för en effektivisering av sorteringen hör till de väsentligaste frågorna i affärsenheternas olika miljöhanteringssystem. Stockmannkoncernen har redan i flera års tid utvecklat olika funktioner för avfallshantering. Målet är att uppnå enhetlig praxis beträffande avfallshantering i hela koncernen. Affärsenheternas varierande praxis gällande avfallshantering begränsar till en del en gemensam rapportering om avfallshantering. Vidare kan avfallshanteringsbestämmelserna i olika kommuner skilja sig från varandra vilket för sin del ställer ökade utmaningar för en effektivisering av avfallshantering.

Som ett led i effektiveringen av Stockmanns avfallshantering genomfördes år 2005 en omfattande konkurrensut-sättning av avfallshantering som gällde koncernens största enheter. Tidigare har Stockmann bl.a. uppgjort avfallshanteringsavtal som samtliga affärsenheter utnyttjar i mån av möjlighet och en gemensam rapportmodell har utarbetats i viss utsträckning även tillsammans med samarbetsparterna inom avfallshantering.

Målsättningar på årsnivå har uppställts för avfallshanteringsverksamheten och resultaten uppföljs regelbundet. Avfallshantering baserar sig i stor utsträckning på sortering vid uppkomstställe och personalens deltagande i verksamheten spelar en viktig roll. Det finns noggranna anvisningar om avfallshanteringsverksamheten och information har utdelats såväl till de anställda som till hyresgästerna i fastigheterna och samarbetspartners.

Energi

Förbrukningen av elektricitet, värme och vatten uppföljs inom koncernen. Målet är att skapa energi- och kostnadseffektiva, optimala verksamhetsförhållanden beträffande temperatur, ventilation och belysning som även stöder affärsverksamheten.

Uppgifterna rapporteras i tabellen invid till den del som de finns tillgängliga. I de största fastigheterna sker uppföljningen med hjälp av uppföljningssystem i realtid och i en del av fastigheterna har underhållsbolaget hand om regelbunden uppföljning. Den totala elförbrukningen ingår i rapporten om energiförbrukning 2004. Siffrorna för år 2005 inkluderar även förbrukningen av värme och vatten.

Socialt ansvar

Stockmanns sociala ansvar sträcker sig förutom till bolagets egen personal även till arbetsförhållandena för dem som är anställda i varuleverantörernas leveranskedja. Stockmanns sociala ansvar inkluderar personalens arbetstillfredsställelse, mentala och fysiska välbefinnande, förverkligandet av jämlikhet samt utbildnings- och karriärmöjligheter. Närmare information om personalfrågor ges på årsberättelsens sidor 32-34.

Åtgärder som främjar ansvarsfull importhandel har varit föremål för målmedveten utveckling redan i flera år. Stockmann har sedan år 2001 varit med i Nätverket för ansvarsfull importhandel som koordineras av Centralhandelskammaren

och har förbundet sig att befrämja de etiska principerna för ansvarsfull importhandel som nätverket har fastställt. Därutöver har Stockmann förbundet sig vid den internationella varuhusorganisationen IADS:s (International Association of Department Stores) principer för ansvarsfull importhandel. IADS:s principer motsvarar till stor del de av Nätverket för ansvarsfull importhandel tillämpade principerna.

Stockmanns affärsenheter tillämpar förbindelsen "Commitment to Social Responsibility in Importing" och under år 2004 blev engagerandet av varuleverantörerna ett etablerat verksamhets sätt. Förbindelsen baserar sig på FN:s deklARATIONER och den Internationella Arbetsorganisationen ILO:s avtal. Varuleverantören förbinder sig bl.a. att motverka utnyttjande av barnarbetskraft, tvångsarbetskraft och diskriminering samt garantera arbetarna trygga arbetsförhållanden och en tillräcklig lön.

Stockmann anslöt sig vid början av år 2005 till den europeiska samarbetsorganisationen för social kvalitetsövervakning Business Social Compliance Initiative (BSCI). BSCI är ett gemensamt revisionssystem för varuleverantörer som utvecklats av europeiska företag, fackföreningsrörelser och organisationer och som styrs av Foreign Trade Association (FTA) i Bryssel. Det har en egen Code of Conduct-förbindelse som även Stockmannkoncernen och dess varuleverantörer har förbundet sig till.

BSCI har som målsättning att förbättra varuleverantörernas arbetsförhållanden samt göra övervakningen av varuleverantörer entydigare och enhetligare. Tack vare samarbetet fler dubblas antalet inspekterade fabriker, en förbättring av arbetsförhållandena påskyndas och alla parter sparar en ansevärd mängd arbete samt kostnader då överlappande funk-

tioner faller bort. Det viktigaste i systemet är den egentliga auditeringen, dvs. inspektion av arbetsförhållanden och anställningsvillkor som utförs av en revisor befullmäktigad att inspektera den sociala standarden (SA 8000). En social revision som utförs av en utomstående expert utgör en garanti för att systemet är genomskinligt och pålitligt. Vid årsskiftet hade BSCI över 50 medlemsföretag från nio olika länder i Europa. Förutom Stockmann är två andra finländska företag även medlemmar.

I samband med anslutningen till BSCI förband sig Stockmann att stöda och verka för BSCI:s utveckling och utvidgning samt dess mål. Förbindelsen gäller särskilt främjande av auditering av varuleverantörer, dvs. inspektion som utförs av en utomstående part. Under år 2005 fick koncernens inköpsorganisation handledning i BSCI-systemet och vidare utarbetades en verksamhetsmodell och anvisningar för utnyttjande av BSCI i praktiken.

BSCI anordnar "workshops" för varuleverantörerna där varuleverantörerna får information om systemet och motiveras till att ansöka om BSCI-revision. År 2005 anordnades tillställningar i Indien, Kina, Turkiet och Bangladesh. Varuleverantörer som Stockmannkoncernen inbjudit deltog för första gången i en workshop som anordnades i oktober 2005 i Istanbul.

Stockmann är med som grundande medlem i organisationen Transparency Finland rf. som främjar verksamhet som motverkar korruption. Takorganisationen Transparency International har verksamhet i 90 länder. Dess uppgift är att stöda arbete som motverkar korruption samt informera om olika former av korruption och dess inverkan.

Avfallshantering (ton)											
	Varuhusen, Finland		Varuhusen, utlandet		Stockmann Auto		Hobby Hall		Seppälä*		Totalt
	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	
Återvinnbart avfall											
Energiavfall	1 087	1 070	1	1	34	83	40	71	29	26	1 252
Kartong	1 542	1 565	144	391	33	59	318	256	292	283	2 553
Papper	126	165	-	-	15	27	38	47	16	17	255
Plastfilm	-	-	16	-	-	-	4	8	-	-	8
Metall	35	39	-	0	150	165	12	10	-	-	215
Glas	11	5	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Bioavfall	1 516	1 513	144	170	-	4	6	8	8	4	1 698
Avstjäpningsavfall											
Blandavfall	385	324	733	3 109	187	199	64	22	6	5	3 659
Problemavfall	15	10	5	38	195	91	6	2	6	7	107
Totalt	4 715	4 691	1 041	3 708	614	627	487	425	357	342	9 753
Återvinning, %	92	93	25	15	38	54	86	95	97	97	61

Mängden har i vissa fall uppskattats genom att använda bästa tillgängliga uppgifter.

* Huvudkontor och hanteringscentral

Energiförbrukning	EI (MWh)		Värme (MWh)	Vatten (m3)
	2004	2005	2005	2005
Varuhusgruppen, Finland	58 562	62 311	33 160	104 554
Varuhusgruppen, utlandet	30 943	39 638	7 620	61 115
Stockmann Auto	6 753	5 941	4 640	9 352
Hobby Hall	3 996	4 045	2 190	3 433
Seppälä*	1 188	1 234	574	2 668
Övriga	1 381	203	175	3
Totalt	102 823	113 372	48 359	181 125

* Huvudkontor och hanteringscentral